PARLAMENTUL EUROPEAN

2004 *2009*

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

2008/2157(INI)

15.10.2008

PROIECT DE RAPORT

referitor la evaluarea și dezvoltarea viitoare a Agenției FRONTEX și a sistemului european de supraveghere a frontierelor EUROSUR (2008/2157(INI))

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

Raportor: Javier Moreno Sánchez

PR_INI

SOMMAIRE

Page

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN 3

EXPUNERE DE MOTIVE.....8

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la evaluarea și dezvoltarea viitoare a Agenției FRONTEX și a sistemului european de supraveghere a frontierelor EUROSUR
(2008/2157(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul European Economic și Social și Comitetul Regiunilor intitulată „Raport cu privire la evaluarea și dezvoltarea viitoare a agenției FRONTEX” (COM(2008)0067),

– având în vedere Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor analizând crearea unui sistem european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR) (COM(2008)0068),

– având în vedere Comunicarea Comisiei către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind pregătirea următoarelor etape ale managementului frontierelor în Uniunea Europeană (COM(2008)0069),

– având în vedere Regulamentul (CE) nr. 2007/2004 al Consiliului din 26 octombrie 2004 de instituire a Agenției Europene pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale statelor membre ale Uniunii Europene[1],

– având în vedere Pactul european privind imigrația și azilul, convenit la 7 iulie 2008 la Paris de către cele 27 state membre, care va fi aprobat cu ocazia viitoarei reuniuni a Consiliului European, ce urmează să fie organizat în octombrie 2008,

– având în vedere concluziile Președinției Consiliului European din 15-16 decembrie 2005 privind abordarea globală a problematicii migrației: priorități de acțiune axate asupra Africii și a Mării Mediteraneene - reluate în Concluziile Președinției în urma Consiliului European din 14-15 decembrie 2006,

– având în vedere Regulamentul (CE) nr. 863/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unui mecanism de creare a echipelor de intervenție rapidă la frontieră[2],

– având în vedere Rezoluția sa din 26 septembrie 2007 privind prioritățile politice în cadrul luptei împotriva imigrației clandestine a resortisanților din țările terțe[3],

– având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne și avizul Comisiei pentru afaceri externe, cel al Comisiei pentru dezvoltare și cel al Comisiei pentru bugete (A6 0000/2008),

[1] JO L 349, 25.11.2004, p. 1.
[2] JO L 199, 31.7.2007, p. 30.
[3] JO C 219E, 28.8.2008, p.223.

A. întrucât combaterea imigrației clandestine și, mai precis, managementul integrat al tuturor frontierelor Uniunii trebuie să se desfășoare în cadrul unei abordări globale și armonizate a fenomenelor migratorii, luând în considerare, de asemenea, organizarea imigrației legale, integrarea imigranților legali și cooperarea cu țările de origine și de tranzit,

B. întrucât aceste fenomene migratorii se vor perpetua atâta timp cât vor persista decalajele de dezvoltare între diferitele regiuni ale lumii; întrucât, din acest motiv, ar trebui organizată gestionarea fluxurilor migratorii în sinergie cu politicile de dezvoltare și cooperare cu țările terțe,

C. întrucât supravegherea frontierelor externe ale Uniunii constituie un element dinamic în lupta împotriva imigrației clandestine, care trebuie însoțit de politici represive complementare vizând eradicarea surselor imigrației, precum combaterea muncii fără forme legale, în special prin adoptarea directivei care prevede sancțiuni împotriva angajatorilor de resortisanți ai țărilor terțe aflați în ședere ilegală, precum și împotriva rețelelor de criminalitate organizată specializate în traficul de persoane,

D. întrucât, deși sarcina controlului frontierelor incumbă fiecărui stat membru pentru partea de frontieră care-i revine, presiunea migratorie exercitată asupra frontierelor estice și sudice ale Uniunii Europene necesită aprofundarea și organizarea unui spirit de răspundere comună și de solidaritate obligatorie între statele membre, astfel încât să faciliteze asocierea resurselor materiale și umane care pot fi mobilizate pentru combaterea acestui fenomen;

E. salutând primele rezultate cuantificabile ale Agenției FRONTEX de la intrarea în funcțiune în octombrie 2005, și întrucât este necesar să se instituie o strategie pe termen mediu și lung, care a devenit indispensabilă în acest stadiu al dezvoltării sale;

F. întrucât această strategie va trebui să constituie ocazia de a testa viabilitatea principiului „solidarității obligatorii“ între statele membre, principiu la care s-a apelat deja în cadrul Regulamentului nr. 863/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unui mecanism de creare a echipelor de intervenție rapidă la frontieră[1] (sistemul RABIT - Rapid Border Intervention Teams), care coordonează capacitățile de reacție rapidă ale Uniunii în caz de urgență pentru a selecta acel modus operandi care se dovedește adecvat pentru a garanta punerea necondiționată la dispoziție a resurselor materiale, enumerate în registrul centralizat al echipamentelor tehnice și umane (CRATE - Centralised Records of Available Technical Equipment) necesare pentru a permite agenției să acționeze în mod eficient;

G. întrucât orice acțiune întreprinsă de agenție trebuie, în orice situație, să respecte în continuare normele de drept internațional, mai ales pe cele legate de drepturile omului, demnitatea persoanei umane și refugiați, în principal dreptul la azil, precum și cele legate de principiul nereturnării;

H. întrucât agenția va trebui să ia în considerare, în toate acțiunile sale, necesitatea de a lua măsurile de precauție și de a prevedea mijloacele necesare respectării persoanelor celor mai vulnerabile, a femeilor, a copiilor și, mai ales, a minorilor neînsoțiți și a persoanelor care suferă de diverse handicapuri;

[1] JO L 199, 31.07.2007, p. 30.

I. întrucât dimensiunea umanitară a acțiunii FRONTEX trebuie consolidată prin asigurarea unei certitudini juridice maxime, atât în cadrul operațiunilor de salvare pe care agenția are sarcina de a le îndeplini, cât și în cel al operațiunilor de returnare la care ar putea primi solicitarea de a contribui;

J. întrucât, datorită succesului de care se bucură, operațiunile de formare a personalului specializat implicat în funcționarea FRONTEX ar merita să fie continuate, dar și, mai ales, extinse spre personalul din țările terțe care cooperează zi de zi cu agenția,

1. invită statele membre să examineze problematica migrației utilizând o abordare globală, care să impulsioneze într-un mod la fel de energic intensificarea controalelor la frontierele Uniunii, lupta împotriva imigrației clandestine și returnarea în țările de origine a străinilor aflați în ședere ilegală, combaterea muncii fără forme legale și a traficului de persoane, dar și, în egală măsură, organizarea imigrației legale și luarea unor măsuri care să faciliteze integrarea imigranților legali, consolidarea unui parteneriat global cu țările terțe care să favorizeze o relație pozitivă între migrație și dezvoltare, precum și constituirea unei politici omogene la nivel comunitar în materie de drept de azil;

2. subliniază că este cât se poate de necesar ca FRONTEX să se poată baza, atât pentru operațiunile sale punctuale, cât și pentru misiunile permanente, pe disponibilitatea mijloacelor puse la dispoziție de statele membre;

3. îndeamnă, în acest scop, statele membre să oficializeze cât mai repede un sistem de „solidaritate obligatorie și irevocabilă“, care să permită FRONTEX, în pregătirea și executarea misiunilor sale, să elimine orice incertitudine cu privire la amploarea precisă a mijloacelor pe care se poate baza în timp real;

4. solicită instituirea unor patrule comune de pază permanente și operaționale pe toată durata anului în toate zonele cu risc ridicat, în special la frontierele maritime;

5. invită statele membre să-și asume cât mai curând posibil angajamentul de a conferi o formă concretă acestui principiu al solidarității, sporind în special mijloacele materiale pe care le pun la dispoziția agenției și oferind, în practică, asigurări privind disponibilitatea necondiționată a resurselor respective;

6. invită FRONTEX să transmită un raport Consiliului și Parlamentului European în care să expună în principal utilizarea concretă și disponibilitatea reală a materialelor enumerate în baza CRATE și să evidențieze, dacă este cazul, dificultățile întâlnite;

7. invită statele membre, în cazul unor lipsuri persistente de mijloace disponibile, să prevadă cu promptitudine o modificare semnificativă a bugetului FRONTEX care să permită agenției să închirieze sau să-și achiziționeze propriile materiale în vederea îndeplinirii misiunilor sale;

8. reamintește că, de la înființarea agenției, Parlamentul European, în calitate de autoritate bugetară, a majorat deja bugetul FRONTEX și va monitoriza executarea corectă, precum și adaptarea acestuia în funcție de evoluția atribuțiilor agenției;

9. salută importantele eforturi de cooperare depuse de cvasitotalitatea țărilor terțe cu care FRONTEX lucrează în mod curent, eforturi aflate la baza unor rezultate cât se poate de

benefice, precum cele obținute în insulele Canare,

10. îndeamnă, în schimb, țările terțe cu care cooperarea este insuficientă, respectiv, inexistentă, să depună toate eforturile posibile pentru a facilita activitatea agenției, în special prin asigurarea unei cooperări mai eficiente din partea serviciilor proprii cu competențe în materie de prevenire;

11. invită statele membre să permită o revizuire a mandatului FRONTEX pentru a elimina vidul de natură legislativă care ar putea să împiedice agenția să acționeze, stabilind în principal condițiile juridice precise ale intervențiilor sale de salvare pe mare, dar și cele cu privire la contribuția sa la operațiunile de returnare, precum și la posibilitatea ca țările terțe să apeleze la echipamentele sale, în special prin intermediul eventualelor proiecte pilot de care acestea ar beneficia;

12. apreciază că extinderea, în acest mod, a atribuțiilor FRONTEX, împreună cu permanentizarea contribuției sale la lupta de zi cu zi împotriva imigrației clandestine, ar putea justifica o dezvoltare structurală a capacităților sale logistice și administrative, cu respectarea principiului proporționalității;

13. apreciază mai ales că, dacă ritmul evenimentelor și mijloacele puse la dispoziție nu justifică deocamdată creșterea numărului agențiilor descentralizate, crearea a două antene distincte, una care să coordoneze activitatea la frontierele terestre, iar alta operațiunile maritime, ar putea fi luată în considerare încă din această etapă;

14. subliniază necesitatea continuării operațiunilor de formare a personalului mobilizat în cadrul operațiunilor agenției, în special în domeniul dreptului maritim, al dreptului de azil și al drepturilor fundamentale, destinate inclusiv personalului din țările terțe vizate, după ce mandatul său va fi extins; în acest scop, încurajează FRONTEX să coopereze cu alte instituții, cum ar fi Oficiul pentru Migrație Internațională, Agenția Europeană pentru Drepturi Fundamentale și Înaltul Comisariat al ONU pentru refugiați;

15. salută procesul de reflecție organizat de Consiliu în vederea instituirii sistemului EUROSUR, care urmărește să asigure exploatarea la maximum a tuturor dispozitivelor de supraveghere, în principal prin extinderea ariei actuale de acoperire, care nu cuprinde, în acest moment, decât o parte din zonele în care este necesară organizarea de operațiuni;

16. insistă, prin urmare, asupra necesității imediate de armonizare a sistemelor naționale de supraveghere și interconectarea acestora în rețea, precum și ca, pentru asigurarea coerenței, sarcina grupării instrumentelor disponibile să fie încredințată FRONTEX, mai ales în ceea ce privește gestionarea Rețelei de Informare și Coordonare securizate, conectate la internet, pentru serviciile de gestionare a migrării ale statelor membre (ICONET) și reluarea activității Centrului pentru informare, discuții și schimb de date privind trecerea frontierelor și imigrație (CIREFI); subliniază, de asemenea, necesitatea realizării de progrese în ceea ce privește cooperarea agenției cu alte agenții europene în materie de analiză a riscurilor, precum și cu alte organisme internaționale și autorități ale țărilor terțe cu competențe în domeniul controalelor la frontiere;

17. invită statele membre să garanteze că nevoile concrete ale serviciilor responsabile cu controalele la frontiere primesc atenția cuvenită în cadrul activităților de cercetare;

18. insistă asupra importanței integrării în sistemul global de management al frontierelor Uniunii a noilor sisteme europene propuse de control la frontiere: (ESTA - Electronic System for Travel Authorization), sistemul de intrare/ieșire, Fast track și altele;

19. invită FRONTEX să ia inițiativa creării unui mediu comun de utilizare a informațiilor între autoritățile naționale competente pentru a optimiza colectarea, analiza și difuzarea acestor date sensibile; solicită Forumului European de Cercetare și Inovare în Domeniul Securității (ESRIF - European Security Research and Innovation Forum) să-și aducă contribuția la realizarea acestui obiectiv, acordând prioritate, în cadrul activităților sale, aplicațiilor comune destinate perfecționării și inovării în domeniul instrumentelor de supraveghere;

20. invită agenția să informeze Parlamentul European cu privire la acordurile semnate cu țările terțe și să facă publice rapoartele de evaluare privind operațiunile comune;

21. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Înaltului Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați și Organizației Internaționale pentru Migrație.

EXPUNERE DE MOTIVE

Introducere.

„Aş vrea să zâmbesc căci simt în mine forţa unui titan. Am sărit pe Europa. Am străbătut mări şi am sărit peste munţi.

...

Massambalo. Îşi amintea povestirea pe care o auzise în ajun. Era chiar acelaşi nume, cel al zeului emigranţilor care se aventurează în continentul umbrelor pentru a veghea asupra popoarelor aflate în suferinţă."

Eldorado, Laurent Gaudé, Editura Acte du Sud

Nici zeul african evocat în magnificul roman al lui Laurent Gaudé, nici alţi zei ai emigranţilor nu pot să vegheze asupra numărului crescând de fiinţe umane care, fugind din calea mizeriei, „străbat mări şi sar peste munţi" pentru a atinge visul european. Numărul celor dispăruţi în mare şi imaginile ambarcaţiunilor improvizate care acostează tot timpul pe coastele meridionale ale Uniunii ne amintesc zilnic acest lucru.

Aceşti zei nu pot să-i protejeze pe toţi aceşti oameni disperaţi de riscurile mortale la care se expun pe calea speranţei, nici de ghearele mafiei şi ale reţelelor de traficanţi de emigranţi clandestini, nici de angajatorii fără scrupule care îi vor exploata odată ajunşi pe continentul nostru.

Noi, în calitate de fiinţe umane, în calitate de europenii trebuie să blocăm acest drum al infernului, să oprim imigraţia clandestină. În acelaşi timp, trebuie să avem grijă ca numai imigranţii care folosesc calea legală să reuşească să ajungă pe teritoriul Uniunii Europene şi să depunem în continuare toate eforturile pentru a le permite să se integreze în societăţile noastre.

Nouă, europenilor, ne revine sarcina de a stabili o relaţie adecvată de colaborare cu ţările de origine, astfel încât imigraţia să reprezinte un factor de dezvoltare pentru ţările respective, pentru ţările noastre care îi primesc pe aceştia, dar mai ales pentru imigranţi.

În cadrul acestui răspuns european global la problema gravă a imigrării trebuie să ne achităm de o sarcină ingrată dar indispensabilă, managementul controlului frontierelor, a tuturor frontierelor externe ale Uniunii.

Aceasta nu este decât o faţetă a unei politici globale care trebuie să conducă la dezvoltarea Uniunii, ale cărei elemente principale sunt reluate în recentul Pact european privind imigraţia şi azilul.

În acest cadru se integrează obiectul proiectului de raport de iniţiativă prezentat de raportor, în cuprinsul căruia acesta schiţează o propunere privind evaluarea şi dezvoltarea viitoare a agenţiei FRONTEX şi a sistemului european de supraveghere a frontierelor EUROSUR, ca

răspuns la comunicarea Comisiei Europene privind acest subiect.

Raportorul a încercat să tragă concluziile care se impun cu ocazia diverselor schimburi de opinii care s-au desfășurat la audierea publică din 30 iunie 2008, precum și cu ocazia dezbaterilor în cadrul comisiei LIBE sau cu ocazia contactelor cu reprezentanții Comisiei și ai Consiliului, ai organizațiilor neguvernamentale și, în mod evident, cu cei care răspund de Agenție, în special cu directorul și directorul adjunct al acesteia. Amendamentele diverselor grupuri politice își vor aduce contribuția în cadrul dezbaterii și pentru raport.

În sfârșit, pentru a avea o viziune completă asupra managementului integrat al frontierelor, respectivul raport trebuie să fie analizat în paralel cu raportul PE cu privire la comunicarea Comisiei: „Pregătirea evoluțiilor viitoare ale managementului frontierelor în Uniunea Europeană".

II. EVALUARE 2005/2007

Măsurile FRONTEX se înscriu cu prioritate în cadrul **coordonării cooperării operaționale** între statele membre **în domeniul managementului frontierelor externe**.

Obiectivul acestuia constă în îmbunătățirea managementului integrat al frontierelor externe ale statelor membre pentru a lupta împotriva imigrației ilegale și a rețelelor de traficanți, respectând în același timp pe deplin demnitatea și drepturile fundamentale ale imigranților și, mai ales, dreptul acestora la viață. În acest sens, PE ar trebui să ceară ca mandatul Agenției să fie modificat și să fie precizate condițiile juridice referitoare la salvarea pe mare. În același timp, agenția trebuie să continue să ia măsuri și să dispună de mijloacele necesare pentru ca persoanele cele mai vulnerabile, femeile și copii și în mod cu totul special minorii și persoanele cu handicap, să fie tratate cu demnitate și să li se respecte drepturile omului.

În 2006 și 2007, agenția a condus 28 de operațiuni comune – 9 la frontierele maritime, 12 la frontierele terestre, 7 la frontierele aeriene – la care trebuie să adăugăm 10 proiecte pilot puse în aplicare în completarea respectivelor operațiuni.

Aceste operațiuni generează un schimb profitabil al celor mai bune practici și informații, precum și o intensificare a cooperării zilnice între serviciile naționale de control al frontierelor : în doi ani, peste 53 000 de persoane au fost oprite sau li s-a interzis intrarea la frontiere, peste 2 900 de documente false de călătorie au fost detectate și 58 de persoane care facilitau trecerea imigranților clandestini au fost arestate.

Participarea statelor membre s-a dovedit a nu fi constantă : în medie, 7 state membre au participat la operațiunile de la frontierele maritime, 9 la frontierele terestre și 11 la frontierele aeriene. PE ar trebui să pretindă ca toate statele membre să-și respecte angajamentele și să pună la dispoziție mijloacele materiale și umane necesare pentru acțiuni eficiente ale Agenției, conform principiului „solidarității obligatorii" – prezentat în special în regulamentul RABIT. În ipoteza unei insuficiențe persistente de disponibilitate de mijloace, ar trebui studiată posibilitatea de adaptare a bugetul agenției pentru ca aceasta să-și poată achiziționa sau închiria propriul material.

La capitolul altor inițiative majore, vom nota înființarea unei rețele europene de patrule (mai 2007) care acoperă zonele de coastă ale statelor membre respective, precum și înființarea unui

inventar centralizat al echipamentelor tehnice disponibile (*CRATE*) în scopul controlului și supravegherii frontierelor.

Pe plan strategic, experiența impune cooperarea operațională pentru a lupta împotriva imigrației clandestine la frontiera maritimă meridională ca pe o prioritate stringentă. De aceea, Parlamentul European ar trebui să ceară să se studieze posibilitatea de a înființa birouri specializate ale Agenției în statele membre care sunt supuse presiunii constante a imigrației ilegale și să se sistematizeze recurgerea la misiuni permanente în zonele cu un risc ridicat.

În același timp, FRONTEX poate oferi **sprijin statelor membre confruntate cu o situație care necesită asistență operațională și tehnică consolidată și desfășurarea de echipe de intervenție rapidă la frontiere**.

Sistemul *RABIT*, intrat în vigoare la 20 august 2007, și aprobat de Parlamentul European într-o primă lectură, prevede într-adevăr o „*capacitate de reacție rapidă*" în vederea furnizării de resurse umane suplimentare oricărui stat membru aflat în dificultate. Forța de intervenție rapidă la frontiere desfășurată în acest scop cuprinde între 500 și 600 de polițiști de frontieră și, în toamna anului 2007, a fost efectuat un exercițiu.

FRONTEX ar trebui să-și propună să achiziționeze în mod preventiv propriile echipamente – care vor fi utilizate de către echipele de intervenție rapidă – pentru a garanta disponibilitatea acestora în termenele cele mai scurte în cazul unei situații de urgență.

Pe de altă parte, FRONTEX acordă **sprijin statelor membre în vederea pregătirii polițiștilor de frontieră la nivel național**, inclusiv **definirea normelor comune de pregătire**.

De cele 97 de acțiuni de pregătire ale agenției FRONTEX au beneficiat 1 341 de persoane. Obiectivul acestora a fost armonizarea pregătirii polițiștilor de frontieră pe tot cuprinsul Europei.

Abordarea adoptată s-a dovedit foarte fructuoasă și, ca urmare, merită să fie extinsă în conformitate cu (și să fie compatibilă cu) acquis-ul Schengen. Efortul de pregătire ar trebui să se concentreze în mod special asupra pregătirii personalului din țările terțe care cooperează cu FRONTEX. Trebuie să se acorde atenție și cooperării cu instituțiile internaționale, cum ar fi OMI sau ICNUR.

De asemenea, vom sublinia și faptul că agenția își realizează propriile **analize de riscuri**, care joacă un rol crucial și transversal aflat în centrul activităților acesteia. Astfel, în cadrul celei de a doua evaluări anuale (februarie 2007), aceasta a contribuit la redactarea raportului de evaluare a amenințării pe care o reprezintă crima organizată (*EMCO*) și, în colaborare cu Europol-ul, a contribuit la redactarea raportului privind traseelor cu risc ridicat parcurse de imigranții clandestini în regiunea Balcanilor occidentali.

În acest scop, FRONTEX s-a conectat în 2007 la *rețeaua ICONet* – care din anul 2006 permite serviciilor responsabile să facă schimb de informații privind fluxul imigranților fără forme legale – pentru a face schimb de informații cu statele membre privind analizele de riscuri, pregătirea operațiunilor comune și returnările; aceasta participă din când în când la *reuniuni ale CIREFI* (Centrul pentru informare, discuții și schimb de date privind trecerea frontierelor și imigrație).

În vederea exploatării sinergiilor și pentru a realiza economii de scară, diversele instrumente și organisme disponibile ar trebui să fie gestionate de către FRONTEX.

Agenția se implică în ceea ce privește **cercetarea în domeniile care țin de controlul și supravegherea frontierelor externe** : această „*supraveghere*” este deja răspândită și pusă în practică prin organizarea a 6 proiecte și a 7 ateliere/seminarii consacrate pentru cercetare și dezvoltare, care au contribuit la elaborarea și la determinarea sistemului de intrare/ieșire (dintre care *BIOPASS*) și a sistemului european de supraveghere a frontierelor; însă agenția participă în mod activ mai ales la lucrările noului *Forum european pentru cercetare și inovare în domeniul securității* (ESRIF), în cadrul căruia a fost instituit un grup de lucru distinct care răspunde de securitatea frontierelor .

Va fi vorba de luarea unor măsuri pentru ca nevoile concrete ale serviciilor care răspund de efectuarea de controale la frontiere să fie luate în considerare în mod specific pentru diversele activități de cercetare.

În sfârșit, pe lângă operațiunile de control și de supraveghere, agenția este abilitată să **furnizeze statelor membre ajutorul necesar organizării de operațiuni comune de returnare**. Dacă aceasta este deja răspândită și a contribuit la organizarea a 9 operațiuni de acest tip, rolul său și condițiile juridice rămân vagi și ar trebui așadar să fie definite în mod clar.

III. VIZIUNEA PE TERMEN LUNG :

FRONTEX va fi un element esențial – dacă nu chiar central – al dezvoltării pe termen lung a strategiei de management integrat al frontierelor Uniunii. Printr-o abordare treptată și o consolidare progresivă a capacităților sale, acesta poate să aducă o valoare reală adăugată în beneficiul sistemului Schengen global, în special în cadrul **măsurilor care fac obiectul cooperării cu țări terțe**, asigurând coerența între activitățile sale și cadrul global al politicii externe.

Deja s-au stabilit și sunt răspândite modalități de colaborare și de cooperare cu autoritățile ruse, ucrainene și elvețiene și acestea au rezultate excelente, iar încă multe altele sunt în curs de negociere.

În ceea ce privește **măsurile de la frontiere**, FRONTEX desfășoară în paralel propria sa cercetare privind conceptul de „*ghișeu unic*” reunind autoritățile vamale și serviciile de control de la frontiere, fără a înceta să analizeze cele mai bune practici adoptate cu privire la cooperarea dintre organele competente sau în cadrul proiectelor pilot cele mai reușite.

Elementul esențial al contribuției sale se va regăsi în participarea la elaborarea **EUROSUR** (fapt hotărât de către Consiliu în perioada14-15 decembrie 2006), axat pe frontierele externe meridionale și orientale ale Uniunii și a cărui prioritate principală trebuie să fie integrarea tuturor dispozitivelor de supraveghere maritimă în vederea îndeplinirii în condiții cât mai bune a sarcinilor deja atribuite: *reducerea numărului de imigranți fără forme legale* care reușesc să intre pe teritoriul UE, consolidarea securității interne în ansamblu prin contribuția la *lupta împotriva și la desființarea infracționalității transfrontaliere*, precum și consolidarea capacităților de cercetare *și de salvare* pentru a cruța și mai multe vieți omenești (în cele trei cazuri, succesul EUROSUR necesită implicarea deplină și totală a țărilor terțe implicate, în special a celor din partea meridională a perimetrului mediteranean de unde se exercită partea esențială a presiunii imigrației în direcția Uniunii Europene).

Provocarea majoră constă de fapt într-o coordonare mai bună a infrastructurilor de supraveghere existente și în extinderea acoperirii lor actuale, care la ora actuală nu acoperă

decât o parte a zonelor în care se vor desfăşura operaţiunile, pentru a obţine o cunoaştere perfectă a situaţiei în timp real şi pentru a mări capacitatea de reacţie a serviciilor de combatere şi/sau de susţinere. PE ar trebui să ceară începerea fără întârziere a armonizării sistemelor naţionale de supraveghere şi a interconexiunii acestora în reţea. În ceea ce priveşte cercetarea şi dezvoltarea ar trebui să fie privilegiate aplicaţiile comune dedicate perfecţionării şi inventării de instrumente de supraveghere.

În sfârşit, ar trebui să se hotărască cui i se poate încredinţa crearea unui mediu comun de schimb de informaţii între autorităţile naţionale competente, în vederea optimizării colectării, analizării şi diseminării acestor date sensibile.

Se pare că, de fapt, FRONTEX, precum şi EUROSUR se vor impune în calitate de factori de orientare ai indispensabilei **solidarităţi opţionale** între statele membre, a căror unică expresie activă va permite canalizarea resurselor spre acele zone ale frontierelor externe aflate în cea mai mare dificultate.

În ceea ce priveşte problema constituirii **unei veritabile poliţii de frontieră europene,** aceasta nu va putea fi soluţionată decât atunci când se vor trage primele concluzii referitoare la funcţionarea Agenţiei, deoarece, dacă problemele de perfecţionare a sistemului actual de repartizare a resurselor sectoarelor implicate şi preocuparea pentru cea mai bună rentabilitate a mecanismelor actuale sunt îndreptăţite, acestea nu trebuie să mascheze – fără a menţiona măcar dimensiunea eminamente politică ale unei astfel de creaţii – faptul că statele membre ale Uniunii dispun deja de 450 000 de poliţişti de frontieră...